

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW
z dnia 2014 r.**

**zmieniające rozporządzenie w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego
odmian kukurydzy MON 810**

Na podstawie art. 104 ust. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512 oraz z 2013 r. poz. 865) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 (Dz. U. poz. 39 i 590) w załączniku wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się pozycje:

- a) „1. Aliacan BT”,
- b) „9. Atall YG”,
- c) „18. Campero BT”,
- d) „28. DKC2950YG”,
- e) „36. DKC4251YG”,
- f) „37. DKC4373YG”,
- g) „90. Foggia”,
- h) „125. LG3355YG”,
- i) „126. LG3363YG”,
- j) „128. LG3410YG”,
- k) „132. Luson BT”,
- l) „135. MAS 29YG”;

2) po poz. 45 dodaje się poz. 45a w brzmieniu:

„45a. DKC4796YG”;

- 3) po poz. 72 dodaje się poz. 72a i 72b w brzmieniu:
„72a. EG6104KDDZ
72b. EL6515KDDZ”;
- 4) po poz. 121 dodaje się poz. 121a i 121b w brzmieniu:
„121a. LG30395YG
121b. LG30490YG”;
- 5) po poz. 141 dodaje się poz. 141a w brzmieniu:
„141a. MAS 62YG”;
- 6) po poz. 148 dodaje się poz. 148a w brzmieniu:
„148a. P0837Y”;
- 7) po poz. 171 dodaje się poz. 171a w brzmieniu:
„171a. PR34A27”;
- 8) dodaje się poz. 236 w brzmieniu:
„236. 54YG”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Projektowana zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 (Dz. U. poz. 39 i 590) wynika ze zmian Wspólnego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA), zwanego dalej „Wspólnym Katalogiem” oraz rejestrów państw członkowskich. Rozporządzenie z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 objęło łącznie 244 odmiany kukurydzy zawierające modyfikację MON 810, które zostały zakazane przed rozpoczęciem siewów wiosennych w sezonie 2013.

Projektowana zmiana rozporządzenia wynika z konieczności uaktualnienia wykazu odmian i doprowadzenia zgodności z wykazem odmian, jakie znajdują się w 32 pełnej edycji Wspólnego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA) (Dz. U. C 379A z 28.12.2013, str. 1), 32 edycja CCA nie zawiera 12 odmian kukurydzy MON 810, które zostały skreślone z wykazu w 2013 r., 3 odmiany: LG30395YG, LG30490YG i MAS 62YG zostały dodane do 7 suplementu (A-31.7) 31 edycji CCA. 2013 r. Dodatkowo w dniu 18 listopada 2013 r., Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupii Wielkiej otrzymał zgłoszenie od hiszpańskiego ośrodka rejestracji odmian, że w hiszpańskim rejestrze odmian zostały zarejestrowane 3 kolejne odmiany kukurydzy MON 810: DKC4796YG, EG6104KDDZ i EL6515KDDZ. Zostaną one umieszczone w 1 suplementcie do 32. pełnej edycji Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych. W dniu 31 stycznia 2014 r. COBORU otrzymał notyfikację z Portugalii, zawierającą kolejną, nową odmianę kukurydzy MON 810 o nazwie PR34A27. Zgodnie z kalendarzem publikacji suplementów do CCA odmiana ta znajdzie się w suplementcie nr A-32.3, który powinien zostać opublikowany pod koniec marca br. Z kolei w dniu 11 lutego 2014 r. COBORU otrzymał kolejną notyfikację z Portugalii, zawierającą następne dwie nowe odmiany kukurydzy MON 810 o nazwie P0837Y i 54YG. Zgodnie z kalendarzem publikacji suplementów do CCA odmiany te znajdują się w suplementcie nr A-32.4, który powinien zostać opublikowany pod koniec kwietnia br. Wpisanie ich do hiszpańskiego i portugalskiego rejestru odmian czyni je natomiast dostępnymi na wspólnotowym rynku odmian już na tym etapie. Otwarty charakter Wspólnego Katalogu i każda jego kolejna zmiana przez wpisanie do niego kolejnych odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 powoduje konieczność aktualizacji załącznika do rozporządzenia celem wyłączenia ze stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wszystkich takich odmian dostępnych w swobodnym obrocie na terytorium Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 lit. c dyrektywy Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie Wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3,

t. 36, str. 281, z późn. zm.), państwo członkowskie może po zgłoszeniu, w przypadku genetycznie zmodyfikowanych odmian mieć prawo zabronić stosowania danej odmiany na całym terytorium swojego kraju lub na jego części lub ustanowić właściwe warunki uprawy danej odmiany dla przypadków uwzględnionych pod lit. c, zgodnie z warunkami stosowania produktów będących wynikiem takiej uprawy, jeżeli są istotne przyczyny, inne niż wcześniej wymienione lub które mogłyby być wymienione w związku z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2, uznając, że dana odmiana stwarza zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska.

Przesłanki do wprowadzenia zakazu stosowania materiału siewnego odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810.

1. Niesynchroniczna autoryzacja genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 i pyłku kukurydzy MON 810 zgodnie z zasadami UE.

Wprowadzanie do obrotu produktów GMO zgodnie z wymogami dyrektywy 2001/18/WE

Dyrektywa 2001/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz. Urz. WE L 106 z 17.04.2001, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.15, t. 6, str. 77), zwana dalej „dyrektywą 2001/18”, reguluje, poza zamierzonym uwalnianiem do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych, wprowadzenie do obrotu GMO jako produktów lub elementów produktów, w sytuacji gdy zamierzone wykorzystanie produktów pociąga za sobą zamierzone uwolnienie organizmów do środowiska.

Motyw 5 preambuły omawianej dyrektywy przewiduje, że ochrona zdrowia ludzkiego wymaga przykładania odpowiedniej wagi do opanowania zagrożeń, wynikających z zamierzonego uwalniania GMO do środowiska, oraz uwzględnienia zasady ostrożności, co określa motyw 8 preambuły dyrektywy.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2001/18 organizmy genetycznie zmodyfikowane mogą być w sposób zamierzony uwalniane do środowiska lub wprowadzane do obrotu tylko zgodnie z przepisami przewidzianymi odpowiednio w części B lub C dyrektywy, tzn. przede wszystkim po złożeniu wymaganego w tym celu wniosku, dokonaniu oceny zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, a następnie uzyskaniu zezwolenia właściwego organu.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 dyrektywy 2001/18 ocena zagrożenia obejmuje skutki potencjalnie szkodliwe dla zdrowia ludzkiego i środowiska, które mogłyby bezpośrednio lub pośrednio wynikać z przeniesienia genów z GMO na inne organizmy.

Wprowadzanie do obrotu produktów GMO zgodnie z wymogami rozporządzenia 1829/2003/WE

Rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 432) reguluje mechanizmy zatwierdzania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy, nadzoru nad nimi, jak również ich etykietowanie.

W motywie 2 tego rozporządzenia podkreślono, że zgodnie z polityką Wspólnoty należy zapewnić wysoki poziom ochrony życia i zdrowia ludzkiego, natomiast genetycznie zmodyfikowaną żywność należy poddać ocenie bezpieczeństwa w drodze procedury wspólnotowej, co konsekwentnie przewiduje motyw 3 preambuły dyrektywy.

Art. 4 ust. 2 rozporządzenia 1829/2003 ustanawia zakaz wprowadzenia do obrotu GMO przeznaczonego do użytku spożywczego, żywności zawierającej GMO lub składającej się z takich organizmów lub wyprodukowanej lub zawierającej składniki wyprodukowane z GMO, o ile dany produkt nie jest objęty zezwoleniem wydanym zgodnie z tym rozporządzeniem.

Art. 4 ust. 3 uzależnia natomiast wydanie zezwolenia od wykazania w szczególności, że GMO lub genetycznie zmodyfikowana żywność nie wywołują skutków szkodliwych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska naturalnego.

Wprowadzanie do obrotu kukurydzy MON 810 na terenie UE

W 1998 r. Monsanto Europe otrzymała zezwolenie na wprowadzenie do obrotu kukurydzy zmodyfikowanej genetycznie MON 810 na podstawie decyzji Komisji 98/294/CE z dnia 22 kwietnia 1998 r. dotyczącej wprowadzenia do obrotu kukurydzy zmodyfikowanej genetycznie (Zea mays L. linii MON 810), zgodnie z wymogiem dyrektywy Rady 90/220/EWG (Dz. Urz. UE L 131 z 05.05.1998, str. 32).

Produkty pozyskane z kukurydzy MON 810 (żywność i składniki żywności otrzymywane z mączki kukurydzianej, glutenu kukurydzianego, semoliny kukurydzianej, skrobi kukurydzianej, glukozy kukurydzianej i oleju kukurydzianego z wyjątkiem pyłku) zostały również zatwierdzone na mocy rozporządzenia (WE) nr 258/97. Po wejściu w życie w roku 2001 dyrektywy 2001/18 oraz w roku 2003 rozporządzenia 1829/2003 na terenie UE obowiązują nowe wymogi dotyczące przeprowadzania oceny zagrożenia dla produktów genetycznie zmodyfikowanych, również tych, które funkcjonują na rynku UE jako produkty istniejące.

Spółka Monsanto, której udzielono zezwolenia, nigdy nie zwróciła się o jego odnowienie na podstawie dyrektywy 2001/18. W wyznaczonym terminie spółka złożyła natomiast zawiadomienie o linii MON 810 jako produkcie znajdującym się w obrocie zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia 1829/2003. Następnie, w 2007 r., Monsanto wniosła o przedłużenie zezwolenia na podstawie art. 20 ust. 4 rozporządzenia 1829/2003. Zgodnie z art. 23 ust. 4 rozporządzenia 1829/2003 w przypadku zwłoki w postępowaniu w sprawie odnowienia zezwolenia dotychczasowe zezwolenie nadal obowiązuje.

Kukurydza MON 810 funkcjonuje zatem na rynku jako produkt istniejący, natomiast jego autoryzacja związana bezpośrednio z obowiązkiem przeprowadzenia oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska zgodnie z wymogami dyrektywy 2001/18/WE oraz rozporządzenia 1829/2003 jest procesem ciągle niezakończonym.

Wprowadzanie do obrotu pyłku kukurydzy MON 810 na terenie UE

Brak autoryzacji pyłku kukurydzy MON 810 na podstawie przepisów rozporządzenia (WE) nr 258/97 miał bezpośredni związek z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 września 2011 r. w sprawie C-442/09 o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, dotyczącego statusu prawnego pyłku wyprodukowanego z genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 i miodu z pyłkiem z genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810, złożonego przez Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Niemcy) w postępowaniu: Karl Heinz Bablok i in. przeciwko Freistaat Bayern, przy udziale Monsanto, art. 2 pkt 1, 10 i 13 oraz art. 3 ust. 1 lit. c rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy, art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE. L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463), jak również art. 6 ust. 4 lit. a dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 109 z 06.05.2000, str. 29; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 75). Zgodnie z wyrokiem, produkty takie jak miód i uzupełniające preparaty odżywcze zawierające substancję taką jak nieautoryzowany pyłek GMO stanowią, w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. c rozporządzenia 1829/2003, „żywność [...] zawierającą składniki wyprodukowane z GMO”. Kwalifikację tę można przyjąć niezależnie od tego, czy dodanie substancji było zamierzone, czy przypadkowe. Brak autoryzacji pyłku miał bezpośrednie konsekwencje dla sektora pszczelarskiego i wymuszał obowiązek uzyskania zezwolenia oraz nadzoru w stosunku do żywności (miodów), które taki pyłek zawierały.

W dniu 12 marca 2012 r. Monsanto Europe S.A zwróciło się, zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, do właściwego organu Królestwa Holandii z wnioskiem o wprowadzenie do obrotu pyłku wyprodukowanego z kukurydzy MON 810 stanowiącego żywność lub składnik żywności bądź wchodzącego w skład żywności lub składnika żywności.

W dniu 19 grudnia 2012 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wydał pozytywną opinię zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003. Stwierdził on, że genetycznie zmodyfikowana kukurydza MON 810 nie stanowi dodatkowego zagrożenia dla zdrowia w razie zastąpienia pyłku z kukurydzy niemodyfikowanej genetycznie pyłkiem MON 810 w żywności lub jako żywność.

Decyzja nr 649/20013/UE w sprawie wprowadzenia do obrotu pyłku wyprodukowanego z kukurydzy MON 810 została podjęta przez Komisję Europejską w dniu 6 listopada 2013 r.

W obecnym stanie prawnym kukurydza MON 810 nie posiada ciągle zezwolenia organów Unii Europejskiej na dopuszczenie do obrotu jako żywność zgodnie z wymogami rozporządzenia 1829/2003 i ciągle utrzymują się wobec niej zastrzeżenia naukowe dotyczące bezpieczeństwa. Tymczasem pyłek kukurydzy MON 810 został dopuszczony do obrotu zgodnie z tymi samymi przepisami, z którymi nie została dopuszczona do obrotu kukurydza wytwarzająca ten pyłek. W tej sytuacji rodzą się poważne wątpliwości co do rzetelności i wiarygodności oceny naukowej produktów podczas ich dopuszczania do obrotu. W odniesieniu do tego samego konstruktów genowego, który zapisany jest w każdej komórce roślinnej kukurydzy MON 810 zaistniały swie rozbieżne sytuacje. Produkt podstawowy, jakim jest kukurydza MON 810 nie uzyskał jak dotąd autoryzacji w Unii Europejskiej i nie został uznany jako produkt w pełni bezpieczny dla zdrowia ludzi i dla środowiska w czasie kiedy jego „fragment” jakim jest pyłek taką autoryzację uzyskał i od dnia 6 listopada 2013 r. na podstawie decyzji wykonawczej Komisji nr 2013/694/WE zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, pyłku wyprodukowanego z kukurydzy MON 180 (MON-ØØ 81Ø -6) funkcjonuje na rynku UE jako legalny, bezpieczny produkt. Podważa to wiarygodność oceny naukowej, szczególnie, że dopuszczenie do obrotu pyłku trwało 19 miesięcy, przy czym EFSA wydał opinię w przeciągu 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku o autoryzację produktu zaś autoryzacja kukurydzy MON 810 trwa już 53 miesiące i ciągle utrzymują się wątpliwości do oceny naukowej i bezpieczeństwa tego produktu.

Trudno zgodzić się, w świetle obowiązujących, restrykcyjnych wymogów odnoszących się do bezpieczeństwa produktów GMO oraz naczelnej zasady, jaką jest ochrona zdrowia ludzkiego podczas wprowadzenia do obrotu produktów genetycznie zmodyfikowanych, że oba produkty zarówno pyłek pochodzący z kukurydzy MON 810 jak i kukurydza MON 810 są produktami bezpiecznymi.

Dodatkowe aspekty bezpieczeństwa.

Polska z powagą traktuje wszystkie badania, które określają wpływ genetycznie zmodyfikowanego pyłku kukurydzy MON 810, jak też wpływ genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 na zdrowie ludzi, zwierząt, bądź na środowisko

naturalne. Wątpliwości odnośnie pełnego bezpieczeństwa tego produktu stały się podstawą wprowadzenia zakazów dla tego produktu przez Republikę Węgierską w 2006 r., Republikę Francuską w 2008 r. przez Republikę Austrii w 1999 r. a także przez Grecję w listopadzie 2013 r. Powody naukowe, które przedstawiły wymienione kraje, Rzeczpospolita Polska w pełni popiera i uznaje że są przesłanką, aby wprowadzić zakaz jego stosowania również na swoim terytorium.

Argumenty Republiki Francuskiej

Francja wskazała na możliwość powstania odporności na toksynę Cry1Ab w populacji larw motyli omacnicy prosowianki, które są organizmem docelowym. W konsekwencji, mogłoby prowadzić to do konieczności opracowania technik zwalczania szkodników (na przykład insektycydów) mających większy wpływ na środowisko.

Ponadto, Republika Francuska wskazała, że może wystąpić ograniczenie populacji niektórych gatunków motyli, nie będących szkodnikami kukurydzy, ale mających kontakt z pyłkiem kukurydzy Bt11 lub MON 810 (pyłek MON 810 jako pokarm).

Według władz francuskich cytowana przez EFSA literatura dotycząca oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska kukurydzy MON 810 tylko w niewielkim stopniu opisuje wpływ na poszczególne gatunki występujące w warunkach europejskich. Wg Republiki Francuskiej znaczenie statystyczne przeprowadzanych doświadczeń dla gatunków, które nie są nimi objęte jest niewielkie, natomiast w badaniach wykonywanych w laboratoriach i w terenie przemilcza się możliwe efekty subletalne. Luki w literaturze mogą w rzeczywistości maskować istnienie większego ryzyka.

Argumenty Republiki Austrii

Wyniki badań przedstawione przez podmiot zgłaszający produkt – kukurydzę MON 810 w kontekście przekrzyżowań oraz transferu genów zostały oparte na zasadzie tzw. „najlepszego przypadku”, bez uwzględnienia realnych danych i różnych wyników wynikających z szeregu publikacji naukowych. Wyniki badań naukowych pokazują realny negatywny wpływ toksyny Bt na organizmy niedocelowe rzędu Lepidoptera występujące na terenach rolniczych oraz wodne owady rzędu Trichoptera.

Przedstawione przez wnioskodawcę założenia dotyczące toksyczności i alergenicności MON 810 oparte tylko na badaniach przeprowadzonych na wyizolowanych białkach pochodzenia bakteryjnego, jak również badania strawności w warunkach *in vitro* są niewystarczające. W ocenie władz Republiki Austrii należy wziąć pod uwagę różnice strukturalne białek pochodzących z roślin i bakterii. Ten rodzaj badań uniemożliwia stwierdzenie bądź wykluczenie chronicznych skutków toksyny Bt. I wreszcie zakres ocenianych parametrów kukurydzy MON 810 poddanych analizom jest zbyt wąski i nie odpowiada międzynarodowym wytycznym.

Argumenty Republiki Węgierskiej

Zdaniem władz Republiki Węgierskiej ocena ryzyka przeprowadzona przez wnioskodawcę nie przedstawia badań nad wpływem MON 810 w stosunku do specyficznych warunków biogeograficznych Kotliny Panońskiej w całości znajdującej się na terenie Węgier.

Zgodnie z załącznikiem II lit. B dyrektywy 2001/18, która mówi, że „ocenę ryzyka dla środowiska naturalnego należy przeprowadzić indywidualnie dla każdego przypadku, co powoduje, że wymagane informacje mogą być różne w zależności od rodzaju danych GMO, ich przeznaczenia i potencjalnego środowiska, do którego ma nastąpić uwolnienie, uwzględniając między innymi GMO już znajdujących się w tym środowisku”, strona węgierska stwierdziła, że brak takich badań na ich terytorium stwarza zagrożenie bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i środowiska.

Węgierskie badania przeprowadzone na kukurydzy MON 810 dowiodły między innymi wielokrotne dopuszczalne przekroczenie toksyny Cry1A na hektar, odnotowano bardzo wolny rozkład toksyny (po okresie 11 miesięcy wciąż odnotowywano obecność tej substancji), ponadto dowiedziono toksyczne działanie pyłku kukurydzy Bt dla różnych gatunków motyli w tym chronionych takich jak: Rusałka Pawik (*Inachis io*) oraz Rusałka Admirał (*Vanessa atalanta*) żerujących podczas jej kwitnienia w stadium larwalnym na roślinach występujących w sąsiedztwie upraw MON 810.

Argumenty Republiki Grecji

W ocenie władz Republiki Grecji podstawowe zastrzeżenia budzą kwestie związane z monitorowaniem kukurydzy MON 810 w trakcie uprawy. Republika Grecji wskazuje na braki w analizie biostatystyki i analiz ekologicznych Niewystarczające są również badania związane z długoterminowym wpływem modyfikacji MON 810 i wpływu białka Cry1Ab na organizmy rzędu Lepidoptera oraz inne organizmy niedocelowe jak również badania związane z oceną zagrożenia dla środowiska a w szczególności na obszary chronione. Kwestią podniesioną przez Republikę Grecji jest wpływ toksyny Bt produkowanej przez kukurydzę MON 810 na organizmy występujące w środowisku wodnym. Niezależnie od powodów natury środowiskowej władze Grecji wskazują również powody związane z wpływem modyfikacji MON 810 na zdrowie ludzi i zwierząt, a głównie na obecność toksyny Bt we krwi kobiet ciężarnych oraz płodów.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Uzasadnieniem jest zapobieżenie nabyciu materiału siewnego kolejnych odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810, które w konsekwencji mogłyby zostać zastosowane w okresie wiosennych siewów. Zbyt długi czas oczekiwania na wejście w życie rozporządzenia może doprowadzić do sytuacji, że rozpocznie się termin pierwszych siewów wiosennych, szczególnie w południowo-

zachodnich rejonach Polski i wskazane odmiany będą mogły zostać wysiane. Ważny interes państwa polegający na zapobieżeniu wystąpienia wszystkich negatywnych konsekwencji zastosowania materiału siewnego odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 wymaga natychmiastowego wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Po przyjęciu rozporządzenia przez Radę Ministrów, zgodnie z art. 104 ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512 oraz z 2013 r. poz. 865), minister właściwy do spraw rolnictwa będzie zobowiązany do powiadomienia Komisji Europejskiej o wydaniu rozporządzenia oraz przyczynach uzasadniających jego wydanie.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i dlatego też nie podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia został umieszczony w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem RD 299.

Opracowano
w Departamencie Hodowli i Ochrony Roślin:

absolut

Krzysztof Smaczyński

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Hodowli i Ochrony Roślin

Małgorzata Surawska

Za zgodność
z pod względem prawnym i redakcyjnym

Departamentu

Adam Jaborek

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Prawa

Grzegorz Wąkowski

Akceptował

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETAZ STANU

Krzysztyna Gurbiel

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Krystyna Gurbiel</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Woźniak – naczelnik wydz. zasobów genowych i roślin genetycznie zmodyfikowanych Tel. 623 23 36; malgorzata.wozniak@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 13.02..2014 r.</p> <p>Źródło: (art. 104 ust. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512 oraz 2013 r. poz. 865) oraz Ramowe stanowisko Rządu RP dotyczące organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) przyjęte przez Radę Ministrów 18 listopada 2008 r.)</p> <p>Nr w wykazie prac RD299</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia dokonuje zmiany załącznika w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810. Zmiany załącznika podyktowane są koniecznością uaktualnienia wykazu odmian kukurydzy MON 810, które zostały wpisane do Wspólnego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA) oraz rejestrów państw członkowskich i znajdują się w obrocie na terytorium UE. W dniu 28 stycznia 2013 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810, na podstawie którego wprowadzony został zakaz stosowania wszystkich odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810, jakie na ten dzień znajdowały się we Wspólnym Katalogu Odmian (235 odmian). W kwietniu 2013 r. rozporządzenie Rady Ministrów zostało zmienione (Dz. U. poz. 590), dzięki czemu wykaz odmian kukurydzy MON 810 został uaktualniony, do wykazu dopisano 9 kolejnych odmian i przed rozpoczęciem siewów wiosennych w 2013 r. ogółem w Polsce zostały zakazane 244 odmiany MON 810.

Bieżąca zmiana rozporządzenia wynika z konieczności doprowadzenia do zgodności krajowego wykazu z wykazem odmian, jakie znajdują się w 32 pełnej edycji CCA opublikowanej 28 grudnia 2013 r.

W roku 2013 ze Wspólnego Katalogu zostało skreślonych 12 odmian zaś dopisano 3 nowe. Na wpis do CCA oczekuje 6 kolejnych odmian (3 zostały już wpisane do hiszpańskiego rejestru oraz 3 do portugalskiego rejestru). Wszystkie są już dostępne w swobodnym obrocie na terytorium UE).

Otwarty charakter Wspólnego Katalogu i każda jego zmiana polegająca na wpisaniu lub usunięciu kolejnych odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 powoduje konieczność aktualizacji załącznika do rozporządzenia celem ich wyłączenia ze stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Jedynym rozwiązaniem skutkującym zaktualizowanie wykazu odmian, jakie będą podlegać zakazowi zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. jest nowelizacja tego rozporządzenia i dokonanie zmian w jego załączniku.

Efektom nowelizacji będzie aktualny wykaz odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810, których nie można stosować w Polsce.

Wychodzi to naprzeciw oczekiwaniom Rady Ministrów, która zgodnie z Ramowym stanowiskiem Polski dotyczącym GMO przyjętym 18 listopada 2008 r. zadeklarowała, że będzie dążyła do tego aby Polska pozostała krajem wolnym od GMO, szczególnie jeśli chodzi o dopuszczanie do obrotu produktów genetycznie zmodyfikowanych oraz uprawę roślin GMO. Realizując te dążenia rząd będzie pozostawał w zgodzie z przepisami prawa UE. Brak wiążących uregulowań prawnych na poziomie unijnym, dotyczących zasad współistnienia trzech form rolnictwa (konwencjonalnego, ekologicznego i wykorzystującego rośliny transgeniczne), a przede wszystkim brak jasno określonych zasad rekompensowania ewentualnych szkód wynikających z przypadkowego pojawienia się materiału genetycznie zmodyfikowanego w konwencjonalnych lub ekologicznych zbiorach wpływa na negatywne nastawienie do tej technologii.

Art. 104 ust. 9 ustawy z dnia 12 listopada 2012 r. o nasiennictwie daje podstawę wprowadzenia przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, zakazu stosowania materiału siewnego określonych odmian, kierując się ich nieprzydatnością do uprawy w warunkach klimatyczno-glebowych Rzeczypospolitej Polskiej lub koniecznością uniknięcia zagrożeń zdrowia ludzi, zwierząt, roślin oraz dla środowiska. O wprowadzonym zakazie i przyczynach go uzasadniających minister właściwy do spraw rolnictwa powiadamia Komisję Europejską.

Biorąc pod uwagę tę delegację oraz Ramowe stanowisko, Rada Ministrów wprowadziła zakaz dla odmian genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810. Powodami uzasadniającymi wprowadzenie zakazu są kwestie bezpieczeństwa

dla zdrowia ludzi i dla środowiska oraz wątpliwości proceduralne związane z autoryzacją produktów GMO w Unii Europejskiej.

Efektom zakazu w Polsce jest uprawa odmian konwencjonalnych, które służą produkcji zdrowej i jakościowo dobrej żywności. Uprawy konwencjonalne nie będą zagrożone niekontrolowanym przemieszaniem się materiału genetycznie zmodyfikowanego i spadkiem wartości finansowej produktów co może być wynikiem pojawienia się domieszek GMO w materiale konwencjonalnym. Rejony kraju, które potencjalnie mogłyby być zainteresowane uprawą kukurydzy MON 810 ze względu na występowaniem szkodnika, są jednocześnie rejonami o najbardziej rozdrobnionym systemie gospodarowania, gdzie bardzo trudno jest zaproponować jakiegokolwiek zasady współistnienia dla upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych oraz tradycyjnych. Dopuszczenie na tych terenach upraw GMO oznaczać będzie bardzo wysoce prawdopodobne przemieszanie się upraw tradycyjnych, ekologicznych i GMO, co zagrazi czystości produkcji. Polska żywność cieszy się na świecie dobrą opinią a jej smak i jakość są doceniane. Wykluczenie upraw GMO wychodzi naprzeciw oczekiwaniom polskiego społeczeństwa, które nie akceptuje obecności produktów GMO w środowisku i na polskich stołach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Wprowadzenie zakazu stosowania lub obrotu określonych produktów genetycznie zmodyfikowanych leży w gestii państw członkowskich. Przepisy UE dają trzy podstawy do wprowadzenia zakazów stosowania lub obrotu produktów GMO, w sytuacji, kiedy państwo zechce taki zakaz wprowadzić tj.

- 1) art 23 dyrektywy 2001/18/WE w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych
- 2) art. 16 i art. 18 dyrektywy 2002/53 w sprawie Wspólnego Katalogu Roślin Rolniczych;
- 3) art. 34 rozporządzenia 1829/2003/WE w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy.

W przypadku zakazu stosowania odmian genetycznie zmodyfikowanych podstawą prawną jest dyrektywa 200/54/WE i ona została implementowana do przepisów ustawy o nasiennictwie, a następnie stała się podstawą wydania rozporządzenia Rady Ministrów.

Rada Ministrów w uzasadnieniu wskazała przykłady innych państw członkowskich, które również wprowadziły na swoich terytoriach zakazy tj. Francja, Węgry, Austria oraz Grecja. Z wyjątkiem Grecji, która w październiku 2013 r wprowadziła zakaz w oparciu o art. 18 dyrektywy 2002/53/WE, pozostałe państwa skorzystały z innej podstawy prawnej tj. dyrektywy 2001/18 oraz rozporządzenia 1829/2003/WE.

Wszystkie zakazy dotyczą natomiast tego samego produktu tj. kukurydzy MON 810 i opierają się na uzasadnieniu związanym z zagrożeniem modyfikacji MON 810 dla zdrowia ludzi i dla środowiska. .

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci rolni zajmujący się uprawą kukurydzy.	W 2012 r. powierzchnia ogólna uprawy kukurydzy wyniosła 1, 050 mln ha w tym ok. 590 tys. hektarów na ziarno, W 2013 r powierzchnia kukurydzy była o kilkanaście tysięcy większa w stosunku do roku 2012	Dane za rok 2012 GUS , FAPA. Brak danych statystycznych opublikowanych za rok 2013 - dane szacunkowe FAPA	Wyeliminowanie z uprawy odmian genetycznie zmodyfikowanych, zapewnienie upraw opartych o konwencjonalne odmiany kukurydzy,. Ze względu na rodzaj modyfikacji (odporność na omacnicę prosowiankę) zakaz może mieć znaczenie jedynie dla tych obszarów, na których występuje szkodnik Omacnica prosowianka. Obszar występowania omacnicy prosowianki obejmuje rejony Polski południowej, południowo-zachodniej i południowo-wschodniej, gdzie porażenie szkodnikiem wynosi ok. 50 %, w rejonie Polski środkowej porażenie szkodnikiem wynosi do 30% zaś Polski północnej od 7 do 10%. Biorąc pod uwagę

			<p>funkcjonowanie zakazu od 28 stycznia 2013 i brak w ciągu 2013 r. skarg ze strony rolników uprawiających kukurydzę wskazujących, że zakaz wpłynął na prowadzoną przez nich działalność, można domniemywać, że zakaz nie ma znaczenia dla polskich gospodarstw.</p> <p>Potwierdzać to może fakt, że na ok. 1 mln ha powierzchni na której uprawiana jest kukurydza, kukurydza GMO mogła być w latach wcześniejszych uprawiana na powierzchni nie przekraczającej 3000 ha (dane wskazywane przed media, niepotwierdzone przez urzędowe publikatory, ze względu na brak obowiązku rejestrowania upraw GMO). Przy takiej liczbie oznaczałoby to uprawę kukurydzy GMO na powierzchni mniej niż 1% przeznaczonej pod uprawę kukurydzy.</p>
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 16 Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa.		Kontrola 5% gospodarstw rolnych, które zajmują się produkcją kukurydzy w zakresie przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego odmian MON 810.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane rozporządzenie jest tożsame z rozwiązaniami przyjętymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. (Dz. U., poz. 39) oraz rozporządzeniu go zmieniającym z dnia 8 maja 2013 r. (Dz.U., poz. 590)

Tekst projektu podlega konsultacjom, w których uwzględniono tych samych partnerów, którzy byli stroną konsultacji poprzednich rozporządzeń tj:

- partnerzy gospodarczy i społeczni;
- podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie w tym partnerzy działający na rzecz ochrony środowiska,
- organizacje pozarządowe.

Projekt rozporządzenia zostanie tym samym skierowany do zaopiniowania przez następujące podmioty:

Business Centre Club, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacja Konsumentów, Federacja Związków Pracodawców –Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Fundacja Greenpeace Polska, Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich, Fundacja Rolniczej Różnorodności Biologicznej Agrinatura, Fundacja Zielony Instytut, Inicjatywa obywatelska „GMO to nie to”, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Instytut Ogrodnictwa, Koalicja „Polska wolna od GMO”, Krajowa Federacja Producentów Zbóż, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Krajowa Rada Spółdzielcza, Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych, Krajowy Związek Plantatorów Roślin Okopowych, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Międzynarodowa Koalicja Dla Ochrony Polskiej Wsi ICPPC, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych "Solidarność", Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przetwórców i Producentów Produktów Ekologicznych „Polska Ekologia”, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Polska Izba Nasienna, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Polski Związek Producentów Kukurydzy, Polski Związek Pszczelarski, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Rada Gospodarki Żywnościowej, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Społeczny Instytut Ekologiczny, Stowarzyszenie dla Dawnych Odmian i Ras, Stowarzyszenie „Koalicja Na Rzecz Nowoczesnego Rolnictwa”, Stowarzyszenie Forum Rolnictwa Ekologicznego im. Mieczysława Górniego, Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi

„EKOLAND”, Stowarzyszenie Pszczelarzy Polskich „Polanka”, Stowarzyszenie Pszczelarzy Zawodowych, Związek Rzemiosła Polskiego, Zrzeszenie Pszczelarzy Apipol, Związek Twórców Odmian Roślin Uprawnych, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Wydatki ogółem													
budżet środków europejskich													
budżet państwa	1,6												
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem (dochody – wydatki)													
budżet środków europejskich													
budżet państwa	1,6												
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Budżet GIORiN (270 tys zł) oraz budżety Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa. (1 336 tys. zł).
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Centralne Laboratorium GIORiN w 2013 r. przebadano nieodpłatnie 524 próbki nasion kukurydzy przysyłanych przez zainteresowanych rolników – w 15 badanych próbkach stwierdzono obecność modyfikacji MON810.</p> <p>Przeprowadzono 9 164 kontrole upraw kukurydzy o łącznej powierzchni 134 321 ha, co stanowi ponad 5 % gospodarstw uprawiających kukurydzę oraz ponad 19 % powierzchni uprawianej kukurydzy.</p> <p>W ramach kontroli inspektorzy PIORiN dokonywali sprawdzenia dokumentów zakupu materiału siewnego oraz etykiet urzędowych, jeżeli były dostępne w gospodarstwie, przeprowadzali oględziny plantacji kukurydzy będącej przedmiotem kontroli, wykonywali polowe testy paskowe ELISA, oraz pobierali próbki materiału roślinnego do badań laboratoryjnych. Wykonano 2 812 polowych testów paskowych ELISA oraz pobrano z kontrolowanych plantacji i dostarczono do badań laboratoryjnych, do CL 579 prób materiału roślinnego.</p> <p>Łączny koszt przedstawionych powyżej działań kontrolnych, poniesiony przez wojewódzkie inspektoraty ochrony roślin i nasiennictwa to 1 336 tys. zł, natomiast koszty badań laboratoryjnych, poniesione przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa wyniosły 270 tys.</p> <p>Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zmianą limitów wydatków jednostek sektora finansów publicznych, zaplanowanych w ustawie budżetowej.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki		
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	<p>Rodzima produkcja kukurydzy konwencjonalnej i ekologicznej bez ryzyka wystąpienia domieszek GMO w produkcji pierwotnej oraz produktach pochodnych.</p> <p>Utrzymanie dobrej marki produktów krajowych,</p> <p>Wylimitowanie ryzyka zanieczyszczenia plonów domieszkami GMO ma wpływ na wartość ekonomiczną produktów pochodzących z upraw. Produkty</p>

zawierające domieszki GMO muszą być znakowane jako „produkty GMO”, co stwarza ryzyko, że mogą być trudności z ich zbytem na rynku wobec braku akceptacji produktów GMO przez społeczeństwo.

(dodaj/usuń)

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Zagrożenie związane z modyfikacją genetyczną, jaka znajduje się w kukurydzy MON 810 wiąże się z obecnością toksyny Cry1Ab, która oddziałuje na populację larw motyli omacnicy prosowianki, Oddziaływanie toksyny nie będzie ograniczało się jedynie do larw omacnicy prosowianki ale również będzie miało wpływ na populacje innych organizmów niedocelowych, które należą do rzędu *Lepidoptera* (tego samego, do którego należy omacnica prosowianka) występujące na terenach rolniczych oraz wodne owady rzędu *Trichoptera*.

Wiedza na temat skutków środowiskowych oraz długofalowych efektów spożywania produktów na ich bazie dla zdrowia ludzi jest niewystarczająca. Według władz francuskich cytowana przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności literatura dotycząca oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska kukurydzy MON 810 tylko w niewielkim stopniu opisuje wpływ na poszczególne gatunki występujące w warunkach europejskich. W badaniach wykonywanych w laboratoriach i w terenie przemilcza się możliwe efekty subletalne. Luki w literaturze mogą w rzeczywistości maskować istnienie większego ryzyka. Z kolei węgierskie badania przeprowadzone na kukurydzy MON 810 dowiodły między innymi wielokrotne dopuszczalne przekroczenie toksyny Cry1A na hektar, odnotowano bardzo wolny rozkład

toksyny (po okresie 11 miesięcy wciąż odnotowywano obecność tej substancji), ponadto dowiedziono toksyczne działanie pyłku kukurydzy Bt dla różnych gatunków motyli w tym chronionych takich jak: Rusalka Pawik (*Inachis io*) oraz Rusalka Admirał (*Vanessa atalanta*) żerujących podczas jej kwitnienia w stadium larwalnym na roślinach występujących w sąsiedztwie upraw MON 810.

Dużo pytań i zastrzeżeń budzą także problemy oddziaływania roślin zmienionych genetycznie na owady pożyteczne, wpływ pyłku z roślin transgeniczných na pszczoły i inne owady zapylające, oddziaływanie resztek poźniwnych na organizmy bytujące w glebie. Oprócz badań natury środowiskowej władze Grecji wskazały argumenty przemawiające za wprowadzenie zakazu dla kukurydzy MON 810 w związku z badaniami związanymi z wpływem modyfikacji MON 810 na zdrowie ludzi i zwierząt, a głównie na obecność toksyny Bt we krwi kobiet ciężarnych oraz płodów.

Eliminacja z upraw odmian genetycznie zmodyfikowanych da gwarancję produkcji kukurydzy konwencjonalnej bez ryzyka wystąpienia zarówno zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi, czy zwierząt oraz bez ryzyka zanieczyszczenia upraw konwencjonalnych i ekologicznych domieszkami GMO. Zanieczyszczenie plonów domieszkami GMO przekłada się z kolei na obniżenie wartości ekonomicznej uzyskanych plonów ze względu na obowiązek znakowania takich produktów jako produkty GMO i ryzyko, że mogą być trudności z ich zbytem wobec braku akceptacji takich produktów na rynku.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Akt prawny jest wykonywany od 28 stycznia 2013 r. Nowelizacja rozporządzenia jedynie uaktualnia wykaz odmian, jakie są zakazane do stosowania na terytorium RP natomiast nie wpływa na zmiany w wykonanie rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja rozporządzenia będzie dokonywana na koniec każdego sezonu wegetacyjnego w oparciu o wyniki kontroli Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Na tej podstawie możliwe będzie ocenienie, czy zakaz był respektowany oraz czy jego utrzymanie miało wpływ na produkcję kukurydzy i uzyskane plony.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)